

Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania WIT
ul. Newelska 6, 01-447 Warszawa

PODSTAWY EKONOMII 2
WYKŁAD 6

Jan Gadomski
J.Gadomski@wit.edu.pl

WIT 2020

Wymiana gospodarcza z zagranicą, c. d.

Rola rezerw zagranicznych/walutowych

stabilizacja warunków wymiany; rozciągania w czasie szoków transmitowanych ze świata do gosp. narodowej
czy rezerwy z. można wykorzystać do finansowania deficytu budżetowego?

System kursu płynnego (system pierwotny)

Kurs jest ustalany swobodnie na rynku pod wpływem popytu i podaży

Bank centralny dokonuje operacji w celu stabilizacji kursu i tworzenia rezerw

W wypadku nadmiernego spadku rezerw bank centralny może zaciągnąć kredyt w Międzynarodowym Funduszu Walutowym (MFW, ang. IMF) i/lub podnieść stopy procentowe

MFW – bank banków centralnych

System kursu stałego (w jakim celu?)

Bank centralny ustala kurs kupna i sprzedaży i gwarantuje obrót (możliwość zakupu i/lub sprzedaży po danym kursie)

W wypadku nadmiernego spadku rezerw bank centralny podnosi stopy procentowe, jeśli to nie pomaga dokonuje zmiany kursu (obniża kurs waluty krajowej), jeśli to nie pomaga zmienia system kursu walutowego, jeśli to nie pomaga zaciąga kredyt w MFW

System kursu regulowanego

Bank centralny ustala tzw. widełki kursu; gdy swobodnie kształtujący się kurs mieści się w tych widełkach, bank centralny nie interweniuje jawnie; bank centralny gwarantuje, że jeśli pojawia się tendencja kursu do przebiccia się przez „widełki”, podejmie interwencję (kupno lub sprzedaż środków z rezerw, podniesienie/obniżenie stóp procentowych). W przypadku zagrożenia istnienia rezerw bank centralny może zaciągnąć kredyt w MFW

Na koniec 2014 roku ok. 33% wszystkich oficjalnych rezerw walutowych było trzymanych w dolarach, a ok. 12 % euro

Kraje, które posiadają ok. 80% światowych rezerw walutowych

Pozycja	Państwo	mld USD (koniec grudnia 2014)	
	Strefa euro	743	
1	Chiny	3 843	3 843
2	Japonia	1 261	
3	Arabia Saudyjska	732	
4	Szwajcaria	545	
5	Tajwan	419	419
6	Rosja	385	
7	Korea Południowa	364	
8	Brazylia	364	
9	Hongkong	329	329
10	Indie	320	
		8 562	razem 4 591

Międzynarodowe instytucje finansowe

Międzynarodowy Fundusz Walutowy
Bank Światowy
Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju
Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju
Europejski Bank Centralny

Integracja gospodarcza

- Unia celna (wspólny obszar celny na zewnątrz; jednolite stawki ceł, zniesienie ceł wewnątrz obszaru)
- Unia gospodarcza (powyższe oraz ujednolicone prawo i normy techniczne i in., swoboda przepływu kapitału, ludzi)
- Unia walutowa (powyższe oraz wspólna waluta, wspólny bank centralny, elementy wspólnej polityki gospodarczej)

Korzyści – niekorzyści

Pomoc rozwojowa, wyrównywanie poziomu rozwoju

Przyspieszenie postępu technicznego

Monitorowanie stosowania prawa

Ograniczenie suwerenności krajów – oddanie części polityki monetarnej do EBC

Inflacja (wzrost cen w całej gospodarce) popyt przewyższa podaż

Typy inflacji: popytowa, podażowa (kosztowa)

Następstwa inflacji

- Na inflacji tracą wierzyciele
- Na inflacji tracą osoby o stałych dochodach (sfera budżetowa, emeryci, itp.)
- Inflacja pociąga za sobą dodatkowe koszty, które nie pojawiają się bez niej (częstsze zmiany cenników, software'u itp.)
- Potrzeba wprowadzenia tzw. **indeksacji płac** (dostosowywanie wzrostu płac do stopy inflacji)
- Rosnący deficyt budżetowy

Wraz z rosnącym tempem inflacji pojawiają się nowe zjawiska:

- nadmierny popyt konsumpcyjny (m.in. finansowany kredytem)
- oczekiwania inflacyjne (dostosowanie zachowania do przewidywań)
- ucieczka od pieniądza
 - ucieczka w zapasy (nadmierny popyt na materiały i surowce)
 - ucieczka w wielowalutowość (nadmierne rezerwy walut, nadmierny kurs walut obcych)
- dezorganizacja rachunku gospodarczego; wzrost ryzyka podejmowanych decyzji gospodarczych, zwłaszcza inwestycyjnych → obniżenie skłonności do inwestowania, obniżenie tempa wzrostu gospodarczego
- obniżenie skuteczności polityki monetarnej

Korzyści z inflacji: dłużnicy, niektóre problemy związane z koniecznymi działaniami restrukturyzacyjnymi), nieduża inflacja ma działanie pobudzające – daje pozorny wzrost efektywności ekonomicznej

Deflacja – spadek cen

Korzyści z deflacji czerpią: wierzyciele, osoby o stałych dochodach (sfera budżetowa, emeryci)

Deflacja daje pozorny spadek efektywności ekonomicznej, powoduje spowolnienie gospodarcze

Polityka gospodarcza, zwalczanie inflacji

Polityka fiskalna

- cięcie wydatków,

- podnoszenie podatków

- ograniczenie deficytu budżetowego

- zamrażanie płac

- restrykcyjna indeksacja

Polityka monetarna

- podniesienie stóp procentowych

- zwiększenie m.in. stopy rezerw obowiązkowych

- doprowadzenie do dodatnich realnych stóp procentowych

- aprecjacja waluty krajowej

2016

Foreign reserves

Including gold*, \$bn, latest

Argentina	30.2	May
Brazil	363.4	May
Chile	39.8	May
Colombia	47.5	May
Mexico	177.0	May
Peru	60.7	May
Venezuela	12.7	Apr
Czech Republic	75.1	May
Estonia	0.5	Apr
Hungary	28.4	May
Latvia	3.5	May
Lithuania	1.5	May
Poland	108.0	May
Russia	387.7	May
Slovakia	na	
Slovenia	0.7	May
Turkey	137.3	Apr
Ukraine	13.5	May

China	3,213.2	May
Hong Kong	360.3	May
India	360.2	May
Indonesia	103.6	May
Malaysia	97.3	May
Pakistan	20.3	May
Philippines	82.9	May
Singapore	247.1	May
South Korea	370.9	May
Taiwan	431.6	Q1
Thailand	175.5	May
Vietnam	28.3	Dec
Egypt	17.5	May
Israel	96.5	May
Saudi Arabia	580.7	Apr
South Africa	46.1	May

*Estonia, Slovenia, China, Taiwan, Vietnam, Saudi Arabia and Israel excluding gold.

Source: Haver Analytics

